

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

VI. Quænam sint causa peccatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

eiusmodi delectationes eiusdem esse speciei, quando eodem & simili motivo oriuntur; proindeq; illum, qui sola cogitatione delectaretur turpiter, v.g. de fornicatione, adulterio &c. ex solo delectationis eiusmodi percipiendi motivo, ac sine ullo consensu in actionem ipsius peccati non teneri ad declarandas in confessione circumstantias personarum & alias similes, quæ peccati illius, si admitteretur, speciem mutarent; sed satis esse, si tantummodo ipsum in turpem cogitationem consensum multiplicet.

SECTIO VI.

Quanam sint cause peccatorum.

CERTVM EST causam primam & præcipuam peccati esse voluntatem, quæ à divinæ legis regula libere deflectit: ut enim rectè dixit S. Aug. Lib. de duab. anim. cont. Manich. c. 11. *Peccatum sine voluntate esse non potest: in omni mens apud se divinitus conscriptum legit: sed præter ipsam voluntatem sunt etiam aliæ quædam causæ ad peccatum moventes & inducentes tum externæ tum internæ: de quibus quæritur quanam illæ sint. Pro cuius quæstionis resolutione,*

Dicendum 1. duas esse causas externas ad peccatum moventes & inducentes, diabolum scilicet, & mundum. Atque in primis quod diabolus per suggestiones suas ad tentationes ad peccandum moveat & inducat expressè manifestum est: Sap. 2. *Invidia diaboli mors introiit in orbem terrarum: 1. S. Pet. 5. Adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens circuit, quærens quem devoret: ex qua mendiaci tentatione nulla sequitur in voluntate peccandi necessitas, sed remanet semper libertas & potestas illi resistendi, ut docet S. Thom. q. 75 a. 3. juxta illud S. Iob. 4. Resistite diabolo, & fugiet à vobis.*

Quod spectat ad mundum, si illius nomine juxta mentem

em S. Augustini *In Ps. 54.* intelligamus homines impios iniquos, certum est etiam illos sive pravo exemplo sive suasionibus nefariis aliquando ad peccatum alios inducere: Eccli. 13 *Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea & qui communicaverit superbo, induet superbiam.*

Dicendum 2. repudiandam, imò execrandam esse blasphemiam hæreticorum dicentium Deum esse causam & authorem peccati præter ea quæ contra hanc impietatem diximus in priori huius operis parte Tract. 2. c. 4. sect. 2. illam denuò refellimus ex scriptura: psal. 5. *Non Deus volens iniquitatem tu es:* S. Iacob. 1. *Deus intentator malorum est ipse autem neminem tentat.* Item ex S. Basilio qui hanc hæresim refutavit homilia integra, cui titulus est: quod Deus non sit author malorum; ubi probat & què impium esse dicere Deum esse authorem peccati, ac Deum non esse.

Obiiciunt 1. hæretici illud Ephes. 1. *Deum operari omnia secundum consilium voluntatis suæ,* ergo etiam peccata.

Respondet S. Hieronymus super illum locum. id intelligendum esse, *Non quod omnia, quæ in mundo fiunt, Dei voluntate & consilio peragantur? alioquin & mala Deo possent imputari; sed quod uniuersa quæ facit, consilio faciat & voluntate.*

Obiiciunt 2. in pluribus scripturæ locis dici, Deum peccatores indurare; excecere, &c.

Respondet S. Aug. Lib. 1. ad simplicia. Deum indurare, & excecere, *Non impertiendo malisiam, sed non impertiendo gratiam.* specialem scilicet & efficacem, ut constet ex dictis in tract. de Gratia.

Obiiciunt 3. scripturam variis in locis affirmare quædam peccata committi ex Dei voluntate, ordinatione, præcepto, &c.

Respondetur his & similibus loquendi modis solummodo intelligi, Deum permittete peccata, & prauis impiorum voluntatibus tanquam instrumentis vti ad exercendos iustos, vel ad infligendas pœnas, quas ab æterno infligere decreuit. Ita enim S. Augustinus; & plures alii

SS. Patres, (quos fusè citat Bellarminus,) loca illa scriptura
interpretantur.

Objiciunt 4. Deum positivè concurrere ad actum peccati simul cum peccatore; unde sequitur simul cum eo esse causam illius.

Resp. Deum positivè concurrere ad actum, non verò ad ipsius actus defectum, seu ad privationem rectitudinis quæ in ipso actu reperitur, in qua sola privatione consistit ratio formalis ipsius peccati, ut ex antè dictis constat: proinde, licet sit causa ipsius actus, non est tamen causa defectus qui in illo reperitur; sicut facultas motrix est eadem causa ambulationis, non verò claudicationis quæ ex solo tibi defectu provenit: unde S. Thom. q. 79. a. 2. dicitur peccatum tribuendum esse causæ non efficienti, sed deficienti, qualis est solus homo peccans.

Quod spectat ad internas causas peccati, tres à Theologis communiter numerantur; scilicet ex parte appetitus inferioris, infirmitas seu passio; ex parte verò appetitus superioris seu voluntatis, malitia; ex parte denique intellectus, ignorantia. Ita S. Doctor q. 76. 77. & 78. de duabus prioribus hinc aliquid dicemus; de tertia, de qua graviores aliquot difficultates occurrunt, in seq. sect. agemus.

Ac in primis quod peccatum aliquando causetur ex motibus & passionibus appetitus inferioris, testatur scriptura: Dan. 13. *Concupiscentia subvertit cor tuum: Rom. 7. Non deo legem in membris meis, repugnantem legi mentis meæ, & concupiscentem me in lege peccati.*

Causatur autem peccatum ab ipsa concupiscentia seu passione appetitus sensitivi duobus præsertim modis, ut docet S. Thom. quæ. 77. a. 1. primo, in quantum distrahit & divertit ipsius rationis advertentiam; secundo, in quantum voluntatem ipsam allicit, facitque ut objectum magis conveniens & appetibile videatur: utrumque modum expressit Sanctus Iacobus Cap. 1. cum dixit: *Vnusquisque tentatur à concupiscentia sua abstractus & illectus.* In tale peccatum quod ex passione oritur, dicitur etiam ex infirmitate procedere, eò quod passiones (ut affe-

rit S. Doctor, artic. 3.) sint quædam veluti animæ
 zgritudines & infirmitates; quæ quidem duplici modo
 (ut idem docet art. 6.) se habere possunt. Primò antecede-
 ter ad ipsum rationis iudicium; cum scilicet homo,
 antequam attendat ad malitiam actus sui, passione aliqua
 præoccupatur: & tunc, si adeò vehemens illa sit, ut ipsius
 rationis iudicium profus obnubilet, ita ut homo ad ma-
 litiam sui actus propter vehementiam passionis attende-
 re non possit, nullum erit peccatum; cum nulla sit rationis
 deliberatio, sine qua consensus liber esse non potest: si ve-
 ro passio non tollat iudicium rationis, sed illum tantum
 ex parte distrahat aut impediât, ita ut ratio sufficienter
 advertant malitiam ipsius actus; tunc non excusat à pec-
 cato, illius tamen gravitatem minuit: unde S. Aug. lib. 14.
 de civ. c. 2. asserit peccatum primorum parentum ideo gra-
 vius fuisse, quia nondum voluntati cupiditas resistebat quasi
 diceret peccatum illud futurum fuisse minus grave, si ex
 antecedenti cupiditate commissum fuisset.

Secundo passiones habere se possunt consequenter; id
 est quando homo deliberatè se ipsum ad malum aliquod
 excitat, unde sequitur passio aliqua in appetitu inferiori:
 tunc enim passio illa neque excusat à peccato, neque il-
 lius gravitatem minuit, sed potius auget, ut asserit S. Tho-
 mas Suprà estque signum maximæ propensionis, quæ est
 in ipsa voluntate, ad actum peccati perperrandum.

Iam etiam quod peccatum causetur ab ipsa malitia seu
 pravitate voluntatis, ita ut homo aliquando ex certa &
 deliberata malitia peccet, constat ex scriptura: Iob. 34.
*Quasi de industria recesserunt à Deo, & omnes vias eius intelli-
 gere noluerunt.* Docet autem S. Thom. q. 78. a. qu. peccatum
 illud, quod ex certa & deliberata malitia committitur, il-
 lo gravius esse quod oritur ex infirmitate

& passione; quia scilicet ex ma-
 jori voluntatis libertate
 procedit.

SEC-